

HISTÒRIA NATURAL DELS PAÏSOS CATALANS

3

SÒL

Jaume Porta i Casanellas

i

Josep M. Alcañiz i Baldellou

Edith Castells i Ferrer

Robert Cruañas i Tarradas

Ricard Danès i Ribalta

M. Teresa Felipó i Oriol

Juan Sánchez Díaz

Narcís Teixidor i Albert

ENCICLOPÈDIA CATALANA, S. A.
Barcelona, 1985

Quant al "Sòl", el volum present suposa una aportació innovadora i substancial en el camp de les síntesis edafològiques referides als Països Catalans, domini en el qual, per primera vegada, comencem a estar en condicions, gràcies als esforços de molts estudiosos i tècnics entusiastes, de tenir una visió de conjunt, feta amb criteris homologables internacionalment. Hom planteja l'estudi del sòl des dels seus constituents, factors i processos formadors, tracta el tema de la denominació dels sòls, la seva tipologia i distribució geogràfica, l'avaluació i l'ús, etc. És el resultat del treball d'un grup de joves edafòlegs que desenvolupen la seva activitat professional als Països Catalans, fet que ha permès disposar d'una notable informació, en molts casos inèdita. Això no obstant, en alguns temes la informació disponible és encara escassa i, altrament, l'obra no pot superar el nivell general assolit arreu per la ciència del sòl. En tot cas, hom ha procurat dedicar una atenció especial a les qüestions relatives a la utilització dels sòls, car són un recurs escàs i, a la pràctica, no reno-

Com en qualsevol altre volum d'aquesta obra, la inquietud lingüística apareix permanentment en el canemàs de fons. Això ha resultat especialment cert en els apartats edafològics, car ha calgut proposar formes catalanes per a tot un sistema de denominacions a penes introduït al nostre país, emprat fins ara en cercles restringits d'especialistes que solen utilitzar terminologia de base anglosaxona. Pensem que les solucions adoptades són raonablement correctes i esdevindran habituals en aquesta parcel·la de la llengua vulgar, si més no en els ambients cultes que en facin ús.

És gratament obligat de fer palès el nostre agraïment a diverses persones o institucions, les aportacions de les quals han enriquit o fet simplement possible aquest volum tal com ara arriba a les mans del lector. És el cas del Museu Municipal de Geologia de Barcelona i de la Col·lecció Mineralògica Joaquim Folch i Girona (a partir dels materials conservats en aquests centres s'han il·lustrat la majoria de minerals i roques), o el del Museu de Geologia del Seminari Conciliar de Barcelona i de l'Institut Botànic de Barcelona, d'on hem obtingut il·lustracions diverses de caràcter històric, o de la Direction Générale de l'Agriculture de la Commission des Communautés Européennes, que ens ha permès de reproduir, en primícia, una nostra versió simplificada del nou mapa dels sòls d'Europa dreçat sota la direcció de L. Tavernier. També és el cas del Servei Fotogràfic de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, gabinet gràfic que ha col·laborat en el volum a través del seu dibuixant Romà Montull, o el dels senyors Antonio Casado i Joan Queralt, de TAVISA, que han prestat un suport logístic decisiu per a l'obtenció de les fotografies aèries incloses en aquest volum, o molt especialment, el dels professors Carlos Roquero, del Departamento de Edafología de la Escuela Técnica Superior de Ingenieros Agrónomos de la Universidad Politécnica de Madrid, i Josep Cardús, del Departament d'Edafologia de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona, que ens han facilitat informacions diverses. Finalment cal agrair als dibuixants Ricardo Génova i Josep Nuet i Badia, a l'estudi cartogràfic Maber, i a tots els qui han facilitat materials gràfics, la seva col·laboració tan estimable.

Jaume Porta i Casanellas
agost, 1985